

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ZAKRESU EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ
ROK SZKOLNY 2021/2022
KLASA 1
EDUKACJA POLONISTYCZNA

Słuchanie

Uczeń kończący klasę I:

- Uważnie słucha wypowiedzi nauczycieli oraz innych osób z otoczenia. Nie przerywa nadawcy.
- Wykonuje proste polecenia
- Wykonuje zadania według podanych instrukcji
- Słucha w skupieniu czytanego tekstu, audycji telewizyjnej, nagrania na CD, wypowiedzi podczas uroczystości, przedstawień w taki sposób, aby po wysłuchaniu wiernie odtworzyć ich treść.

Mówienie

Uczeń kończący klasę I:

- Poprawnie artykułuje poszczególne głoski i całe wyrazy
- Poprawnie akcentuje wymawiane wyrazy.
- Dobiera słowa adekwatnie do rodzaju i intencji wypowiedzi: informacji, pytania, odpowiedzi, prośby, podziękowania, powitania, pożegnania.
- Dbą o kulturę mówienia – nadawca zwraca się do odbiorcy informacji, nawiązuje z nim kontakt wzrokowy i słuchowy.
- Wypowiada się na temat własnych przeżyć, wydarzeń, lektury, filmu, zachowań w krótkiej kilkuzdaniowej formie; udziela odpowiedzi na pytania; wygłasza z pamięci wiersze.
- Uczestniczy w rozmowie na określony temat; potrafi przeprowadzić krótką rozmowę telefoniczną.
- Opowiada treść pojedynczego obrazka.
- Opowiada treść historyjki obrazkowej.

Czytanie

Uczeń kończący klasę I:

- Rozpoznaj i odczytuje wszystkie litery alfabetu.
- Dokonuje analizy i syntezy wyrazów. Wyróżnia w nich litery, głoski, sylaby.
- Czyta wyrazy jedno-, dwu-, a następnie wielosylabowych oraz krótkie zdania i teksty.
- Stara się czytać całymi wyrazami.
- Czyta indywidualnie, zespołowo, głośno i cicho krótkie teksty z podręcznika.
- Naśladuje wzorowe czytanie nauczyciela, aktora.
- Interesuje się czytaniem
- Próbuje samodzielnie czytać książeczki oraz czasopisma dla dzieci.
- Odczytuje i rozumie sens uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów.

Pisanie

Uczeń kończący klasę I:

- Potrafi kreślić linie, znaki literopodobne, pisze w tunelu i po śladzie.
- Prawidłowo pisze w separacji kolejno poznawane litery.
- Poprawnie łączy litery w pisanych wyrazach.
- Układa wyrazy z rozsypanki literowej, a następnie proste zdania z rozsypanki wyrazowej oraz dokonuje ich zapisu.

- Przepisuje wyrazy i krótkie zdania z tablicy, z książki.
- Píše z pamięci poznane i omówione wcześniej wyrazy.
- Podpisuje ilustracje.

Ortografia

Uczeń kończący klasę I:

- Píše wyrazy z literami oznaczającymi spółgłoski miękkie.
- Zapisuje dwuznaki (ch, rz, sz cz, dz, dź, dż).
- Zapisuje poznane i dobrze opracowane na zajęciach wyrazy z ę i ą.
- Zapisuje wielką literą początki zdań, imiona i nazwiska, nazwy państw, miast, rzek.
- Píše poznane na zajęciach wyrazy z ó, h, ch, ż, rz.

Kształcenie językowe

Uczeń kończący klasę I:

- Rozróżnia pojęcia: *głoska, litera*. Ma świadomość tego, że głoski zapisuje się za pomocą liter.
- Wyróżnia sylaby w wyrazach.
- Wyróżnia wyrazy w zdaniu.
- Wyróżnia zdania w tekście.

Samokształcenie

Uczeń kończący klasę I:

- Podejmuje próby zapisu nowo poznanych liter i wyrazów oraz sprawdza poprawność ich zapisu z podanym w podręczniku wzorem.

Propozycja lektur do wspólnego i indywidualnego czytania

(Wybór utworów z zestawu zaproponowanego w podstawie programowej z 14 lutego 2017 r.)

- Justyna Bednarek, *Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)*
- Jan Brzechwa, *Brzechwa dzieciom*
- Waldemar Cichoń, *Cukierku, ty łobuzie!*
- Agnieszka Frączek, *Rany Julek! O tym, jak Julian Tuwim został poetą*
- Grzegorz Kasdepke, *Detektyw Pozytywka*
- Danuta Parlak, *Kapelusz Pani Wrony*
- Janina Porazińska, *Pamiętnik Czarnego Noska*
- Julian Tuwim, *Wiersze dla dzieci*

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe

Uczeń kończący klasę I:

- Określa położenia przedmiotów względem obserwatora.
- Określa położenia jednych przedmiotów względem innych obiektów.
- Wyznacza kierunki w przestrzeni: na lewo, na prawo, do przodu, do tyłu, w górę, w dół.
- Ocenia odległość między obiektami: daleko – blisko, bliżej – dalej; blisko – bliżej – najbliżej.
- Poprawnie używa przyimków, np.: *za, przed, nad, pod, do, z, w, na zewnątrz, wewnątrz, obok*.

- Przypisuje przedmiotom cechy typu: krótki, szeroki, wysoki, długi, wąski, gruby.
- Porównuje przedmioty pod względem wybranej cechy: długi – krótki; długi – dłuższy – najdłuższy; wąski – szeroki itp.
- Porządkuje przedmioty według wielkości, porządkuje patyczki od najmniejszego do największego i odwrotnie (tworzenie ciągów rosnących bądź malejących).

Rozumienie liczb i ich własności

Liczy pierwszej dziesiątki

- Zna liczby pierwszej dziesiątki oraz oznaczające je cyfry.
- Posługuje się liczbami w aspektach: kardynalnym, porządkowym, miarowym.
- Zapisuje liczby za pomocą cyfr.
- Rozkłada liczby na składniki.
- Porządkuje liczby w określone ciągi malejące lub rosnące; miejsce liczby na osi liczbowej.

Liczy drugiej dziesiątki

- Rozumie pojęcia: liczby jednocyfrowe, liczby dwucyfrowe; zapisuje liczby cyframi arabskimi.
- Zna dziesiątkowy system zapisywania liczb; wyróżnia rzędy: jedności i dziesiątek.
- Dokonuje porównywanie liczb dwucyfrowych w zakresie 20; umieszczanie je na osi liczbowej.
- Porządkuje liczby według wielkości – rosnąco i malejąco.

Liczy w zakresie 100

- Liczy dziesiątkami do 100.
- Wskazuje jedności i dziesiątki w liczbie dwucyfrowej.

Posługiwanie się liczbami

Uczeń kończący klasę I:

Wykonuje działania na liczbach pierwszej dziesiątki:

- Dodawanie i odejmowanie liczb w zakresie 10.
- Zapisuje działania za pomocą znaków matematycznych.
- Zero jako wynik odejmowania.
- Dokonuje obliczeń pieniężnych; monety: 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 1 zł, 2 zł, 5 zł.

Wykonuje działania na liczbach drugiej dziesiątki

- Dodawanie i odejmowanie liczb wewnątrz drugiej dziesiątki, np.: $10 + 2$, $12 + 4$, $16 - 6$, $16 - 4$.
- Dodawanie i odejmowanie liczb z przekroczeniem progu dziesiątkowego.
- Dodawanie i odejmowanie kilku liczb; poznawanie i stosowanie własności dodawania – przemienności.
- Mnożenie liczb w zakresie 20.
- Obliczenia pieniężne (grosze, złotówki).
- Związek dodawania z odejmowaniem; kształcenie nawyku sprawdzania poprawności odejmowania za pomocą dodawania; rozwiązywanie łatwych działań z niewiadomą w postaci okienka.

Czytanie tekstów matematycznych

Uczeń kończący klasę I:

- Rozwiązuje proste zadania tekstowe
- Analizuje treści zadania tekstowego; wyróżnia w nim dane liczbowe, niewiadomą; ustala związek między danymi a niewiadomą.
- Układa proste zadania tekstowe.

Pojęcia geometryczne

Uczeń kończący klasę I:

- Dostrzega kształt różnych figur geometrycznych w otoczeniu.
- Rysuje figury za pomocą szablonów.
- Obrysowuje modele figur geometrycznych, układa je z patyczków, modeluje na geoplanie.
- Tworzy kształty różnych figur poprzez rozcinanie, zginanie, układanie jednych figur z drugich.
- Odróżnia i podaje nazwy takich figur, jak: koło, trójkąt, prostokąt, kwadrat.
- Rysuje i mierzy odcinki (w zakresie 20 cm).

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych

Uczeń kończący klasę I:

- Klasyfikuje przedmioty według wyróżnionej cechy.
- Tworzy zbiór zgodnie z podanym warunkiem.
- Ustala warunek, który spełniają elementy wskazanego zbioru.
- Przelicza elementy w zbiorach.
- Porównuje liczebność dwóch zbiorów; rozumie pojęcia: *mniej – więcej – tyle samo* i zapisuje te relacje za pomocą znaków: $<$, $>$, $=$.

Pomiary

Uczeń kończący klasę I:

Czas kalendarzowy

- Zna nazwy dni tygodnia; wymienia je we właściwej kolejności.
- Zna nazwy kolejnych miesięcy w roku.
- Zna nazwę aktualnej pory roku oraz bieżącego miesiąca.
- Wyszukuje w kalendarzu daty ważne dla dziecka, np. urodziny, imieniny, święta.

Czas zegarowy

- Zna tarczę zegara i rolę poszczególnych wskazówek; spostrzeżenie: mała wskazówka porusza się wolniej niż duża; duża wskazuje godziny, mała minuty.
- Odczytuje pełne godziny.
- Dokonuje prostych obliczeń zegarowych na pełnych godzinach.

Długość

- Mierzy długości różnych przedmiotów różnymi miarkami, np. ołówkiem, klockiem, patyczkiem, zeszytem, krokami, kawałkiem sznurka.
- Wykorzystuje pewne części ciała do wykonywania pomiaru: stopa, dłoń, palec, przedramię itp.
- Zna pojęcie *centymetra*.
- Mierzy długości linijką (w zakresie 20 cm).

Masa

- Waży przedmioty na wadze szalkowej bez użycia odważników; stosowanie określeń: cięższy – lżejszy – tak samo ciężki; tu więcej – tu mniej – a tu tyle samo.
- Zna pojęciem *kilograma*.
- Waży przedmioty z użyciem odważników kilogramowych.

Pojemność

- Zna pojęcie *litra*.

- Odmierza płyn ćwierćlitrowym kubkiem i litrowym naczyniem. Wysnuwa stwierdzenia: *jeden kubek wody to mniej niż 1 litr; dwa kubki wody to mniej niż 1 litr; cztery kubki wody to tyle samo co 1 litr; pięć kubków wody to więcej niż 1 litr.*

EDUKACJA SPOŁECZNA

Rozumienie środowiska społecznego

Uczeń kończący klasę I:

- wyróżnia i podaje nazwy części ciała (głowa, tułów, ręce, nogi, brzuch); porównuje siebie z innymi osobami – zauważa cechy wspólne: te same części ciała; cechy różniące: kolor oczu, włosów, wzrost itp.);
- dostrzega, że poznawanie świata odbywa się za pomocą wzroku, dotyku, słuchu, węchu, smaku; porównuje sprawności tych narządów podczas zabaw i nauki;
- rozpoznaje emocje wyrażane przez siebie i przez inne osoby, takie jak: radość, smutek, gniew, złość, czułość, życzliwość;
- respektuje zasady: *Najpierw myślę, później działam.*
- ma prawidłowo rozwinięte poczucie własnej wartości (np. *Jestem dobry / dobra w liczeniu do stu. Jestem najlepszy / najlepsza w grze w piłkę.*)
- Identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami:
  - pamięta swoje nazwisko oraz nazwiska dziadków i krewnych;
  - czuje się bezpiecznie wśród członków rodziny;
  - chętnie uczestniczy w rodzinnych świątach i uroczystościach;
  - poznaje historie rodziny poprzez oglądanie zdjęć, słuchanie opowiadań rodziców, dziadków.
  - okazuje miłość członkom rodziny; wczuwa się w ich smutki i radości;
  - darzy szacunkiem rodziców i dziadków;
  - sprawia radość rodzicom, rodzeństwu, dziadkom;
  - dzieli się swoimi problemami, sukcesami i porażkami.
- Podejmuje i wypełnia obowiązki domowe:
  - zna swoje stałe obowiązki i wykonuje je bez przypominania; wykonuje prace lubiane i mniej lubiane, ale konieczne;
  - utrzymuje w porządku swoje zabawki i przybory szkolne.

Dziecko jako członek społeczności szkolnej

- Dziecko jako uczeń:

Uczeń kończący klasę I:

- systematycznie poznaje prawa i obowiązków ucznia; pomaga nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych;
- sumiennie wypełnia dyżury w klasie; szanuje podręczniki i przybory szkolne, sumiennie wykonuje powierzone zadania edukacyjne i organizacyjne;
- odpowiednio zachowujesz się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp.;
- traktuje naukę szkolną nie tylko jako obowiązek, ale także jako przyjemność;
- wie, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka obcego;
- zdobywa umiejętności korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi właściwie reagować emocjonalnie na sukces lub porażkę.
- Dziecko jako członek społeczności klasowej:

Uczeń kończący klasę I:

- nawiązuje serdeczne stosunki z innymi dziećmi w klasie; okazuje życzliwość innym osobom;
- przestrzega kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosuje zwroty grzecznościowe (*przepraszam, proszę, dziękuję*);
- sprawia radość koleżankom i kolegom, składa im życzenia imieninowe, wręcza wykonane osobiście upominki;
- opiekuje się koleżankami lub kolegami potrzebującymi pomocy; właściwie odnosi się do dzieci niepełnosprawnych;
- unikania krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami;
- szanuje cudzą własność.

Orientacja w czasie historycznym

Uczeń kończący klasę I:

Wiedza o kraju ojczystym

- Jest świadomy przynależności narodowej (mówimy po polsku, jesteśmy Polakami, nasz kraj to Rzeczpospolita Polska; naszą stolicą jest Warszawa).
- Rozpoznaje godło i barwy ojczyste; rozumie pojęcia *ojczyzna*; wskazuje na mapie stolicę Polski oraz największe rzeki (Wisła, Odra).
- Godnie zachowuje się podczas słuchania i śpiewania hymnu narodowego.
- Zna legendy związane z powstaniem Polski i wybranych miast naszego kraju.
- Zna nazwę pierwszej stolicy Polski.
- Zna sławnych Polaków.
- Zdobywa wiedzę o patronie szkoły.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Rozumienie środowiska przyrodniczego

Uczeń kończący klasę I:

Jesień

- Współtworzy klasowy kącik przyrodniczy w zależności od możliwości: grupowanie ozdobnych roślin doniczkowych (ich nazwy i warunki konieczne do prawidłowego wzrostu); zbiera i eksponuje na bieżąco dary jesieni; prowadzi obserwację pogody i notuje je w klasowym kalendarzu pogody.
- rozróżnia i podaje nazwy warzyw (marchew, pietruszka, burak, sałata, kapusta, cebula, kalafior, dynia, fasola, pomidor); wymienia i wskazuje ich części jadalne;
- rozpoznaje i podaje nazwy ozdobnych roślin kwiatowych: aster, chryzantema, nasturcja, nagietek, pelargonia i innych roślin dostępnych do obserwacji;
- rozpoznaje i podaje nazwy drzew owocowych (jabłoń, grusza, śliwa) oraz krzewów owocowych (agrest, malina, porzeczka);
- zna sposoby zbierania i przechowywania owoców;
- zdaje sobie sprawę z wartości odżywczych warzyw i owoców
- rozpoznaje po liściach i owocach wybrane drzewa liściaste (np. jarzębina, kasztanowiec, dąb, klon, brzoza, wierzba) oraz drzewa iglaste (sosna, świerk);
- zna zjawisko opadania liści z drzew.
- wie, które ptaki odlatują na zimę (np. bocianów, jaskółek, kukułek, szpaków);

- zna niektóre zwierzęta żyjące w naturalnym środowisku, ich wygląd, sposób odżywiania i przygotowanie się do przetrwania zimy (wiewiórka, lis, zając, sarna, dzik, kret, żaba); zna zagrożenia czyhające na człowieka ze strony chorych lub niebezpiecznych zwierząt;
- zbiera leśne nasiona i owoce w celu dokarmiania zwierząt zimą; zdaje sobie sprawę z zagrożeń związanych z trującymi owocami i grzybami.

Zima

- systematycznie opiekuje się hodowlami założonymi jesienią;
- hoduje w skrzynkach pietruszkę, rzeżuchę, szczypiorek;
- zna warunki konieczne do życia roślin (światło, woda, powietrze);
- doświadczalnie stwierdza czystość śniegu.
- potrafi odpoczywać na łonie przyrody; rozumie znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt; zna zmiany zachodzące w wyglądzie zwierząt (gęstnienie sierści, zmiana jej koloru), zapadanie w sen zimowy;
- zdaje sobie sprawę z konieczności dokarmiania zwierząt (sarny, jelenie, dziki, zające) – paśniki; poznawanie zwierząt chronionych;
- systematycznie dokarmia ptaki; rozpoznaje ptaki gromadzące się w miejscach dokarmiania (sikora, wróbel, kruk, sroka, wrona, gil).
- opiekuje się roślinami doniczkowymi; zna wybrane rośliny egzotyczne; rozpoznaje wybrane owoce.
- potrafi opiekować się kotem, psem lub innymi zwierzętami domowymi.

Wiosna

- obserwuje rozwój liści i kwiatów na gałązkach roślin hodowanych w naczyniu z wodą (brzoza, forsycja);
  - wysiewa nasiona do skrzynek; pielęgnuje i obserwuje ich kiełkowanie oraz wzrost; rozumie znaczenie wody, światła i powietrza w wegetacji roślin.
  - rozpoznaje nasiona wybranych warzyw (marchew, ogórek, dynia, burak, fasola itp.);
  - potrafi przygotować zagonki do siewu warzyw; rozróżnia i nazywa narzędzia ogrodowe; odróżnia chwasty, np. oset, pokrzywa;
  - rozpoznaje wybrane rośliny kwitnące wiosną (krokus, bratek, żonkil, narcyz, tulipan, szafirek, hiacynt itp.);
  - obserwuje wygląd i zachowanie takich zwierząt, jak: mrówka, dżdżownica, pszczoła, osa, trzmiel, motyl; rozróżnia szkodniki ogrodowe i zwierzęta pożyteczne;
  - rozpoznaje krzewy ozdobny (np. bez, forsycja, jaśmin)
  - obserwuje prace pielęgnacyjne w sadzie: bielenie i przycinanie drzew;
  - rozumie znaczenie zapylania kwiatów przez pszczoły;
  - wie, w jaki sposób z nasion powstają owoce;
  - dostrzega bogactwo barw, kształtów, zapachów, dźwięków wiosny;
  - Rozpoznaje i wymienia nazwy ptaków ogrodowych (szpak, kos); rozumie ich znaczenie w walce ze szkodnikami;
- Zima:

- obserwuje zmienne warunki pogodowe: słońce świeci coraz krócej i dostarcza coraz mniej ciepła, wcześniej zapada zmrok; noce długie – dni krótkie; niska temperatura powietrza, mróz (lekki, siarczysty);
- potrafi dokonać obserwacji kierunku i siły wiatru (cisza, wietrzyk, wichura); mroźny wiatr.
- zna i rozróżnia opady – śnieg, śnieg z deszczem, grad i związane z nimi zjawiska: szadź, gołoledź, zamieć, odwilż, zamarzanie wody, sople lodu.
- Wiosna:
  - dokonuje obserwacji zmiennych warunków pogodowych: słońce świeci dłużej i wędruje wyżej po niebie; robi się coraz cieplej; dzień się wydłuża; topnieje śnieg i lód na zbiornikach wodnych; robi się błoto, na rzekach spiętrza się kra lodowa;
  - potrafi dokonać obserwacji kierunku i siły wiatru: osuszające działanie wiatru;
  - zna i rozróżnia opady – deszcz, deszcz ze śniegiem; zmienność i kapryśność pogody; błoto; parowanie wody.

Wiedza o naszej planecie Ziemi

- rozumie, że Ziemia jest jedną z planet krążących wokół Słońca; wie, że globus jest modelem Ziemi.
- Interesuje się życiem ludzi w różnych miejscach naszej planety; akceptuje ludzi mimo ich różnic (kolor skóry, sposób mówienia, ubierania się); poznaje sposoby porozumiewania się werbalnego (nauka języka obcego) i pozawerbalnego (gesty, ruchy, mimika).
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego wynikające z działalności człowieka – zatrucie powietrza i wód, zaśmiecanie, przyczynianie się do pożarów lasów i łąk.
- ma świadomość konieczności ochrony środowiska naturalnego; rozumie znaczenie segregowanie odpadów, stosowania opakowań ekologicznych i toreb wielokrotnego użytku; troszczy się o rośliny i zwierzęta z najbliższego otoczenia; oszczędza wodę i energię elektryczną; wie, jakie znaczenie ma woda dla człowieka i wszystkich organizmów żywych.

EDUKACJA PLASTYCZNA

Uczeń kończący klasę I:

- Rozróżnia kształty: bryłowy, płaski, trójkątny, kwadratowy, prostokątny, owalny.
- Rozróżnia faktury: gładka, matowa, lśniąca, szorstka, chropowata, śliska.
- Potrafi wskazać wielkość: duży, mały, cienki, gruby, niski, wysoki.
- Potrafi określić usytuowanie w przestrzeni: blisko, daleko, wyżej, niżej, na dole, u góry, po lewej stronie, z prawej strony
- Wskazuje i określa oddalenie: blisko, daleko, bliżej, nieco dalej.
- Zna barwy: jasna, ciemna, żółta, pomarańczowa, czerwona, fioletowa, brązowa, ciemnozielona, ciemnoniebieska, czerwono-niebieska, niebiesko-zielona.
- Dostrzega i powiela rytm w powtarzaniu się kształtów, barw, faktury, wielkości.

- Potrafi kreślić pojedyncze przedmioty, postacie, zwierzęta, rośliny, zjawiska.
- Ilustruje bez większych problemów: sceny związane z własnymi przeżyciami i treścią czytanych tekstów i opowiadanych wydarzeń, legend; przedstawia zdarzenia rzeczywiste i fantastyczne.
- Wykonuje ćwiczenia w rysowaniu ołówkiem, patykami, piórkami, kredką świecową, kredką pastelową, kredą, mazakiem.
- Potrafi rysować różnego rodzaju linie: proste, faliste, wahadłowe, zygzakowate, krzyżujące się, splecione, owalne.

Malarstwo:

1. Rozpoznaje rodzaje pędzli do malowania: cienkie – szerokie, twarde – miękkie.
2. Maluje pędzlem i farbami kryjącymi na papierze i kartonie.
3. Potrafi nazwać barwy używane do malowania, rozróżnia barwy jasne od ciemnych.
4. Wycinanie i wydzieranie:
  5. Tworzy kompozycje płaskie.
  6. Poprawnie posługuje się nożyczkami.

Lepienie:

1. Potrafi lepić i wykonywać z plasteliny, modeliny, gliny, masy solnej ludziki, zwierzątka, owoce i krzewy.
2. Wykonuje przedmioty użyteczne i ozdabia je, np.: maska na bal, broszka dla mamy, pacynka, itp.

Recepcja sztuki:

1. Zna podstawowe dziedziny sztuki plastycznej, z ich wykonawcami i ich dziełami: architektura – architekt – projekt; malarstwo – malarz – obraz; rzeźba – rzeźbiarz – rzeźba.

EDUKACJA TECHNICZNA

Uczeń kończący klasę I:

- Planuje i organizuje pracę podczas montażu wytworów technicznych,
- Grodzami odpowiednio dobrany materiał i potrzebne narzędzia.
- Potrafi sprecyzować zadanie.
- Odpowiednio przygotowuje miejsce pracy.
- Potrafi ustalić kolejność wykonywanych czynności: mierzenie, wycinanie, klejenie, ozdabianie itp.
- Wykonuje np. ludziki i zwierzątka z materiału przyrodniczego, zabawki (latawce, wiatraczki, tratwy), przedmioty użyteczne (koperty, pudełka, korale).
- Dbą o ład i porządek w miejscu pracy.
- Wykazuje twórczą inwencję podczas tworzenia swojego dzieła.
- Wykazuje znajomość własności różnych materiałów.
- Rozpoznaje materiały przydatne do majsterkowania:
  - przyrodnicze - żołędzie, kasztany, owoce, warzywa, jarzębina, szyszki, kora, suszone trawy, kwiaty, glina, masa solna
  - Papiernicze- karton, papier, tektura, bibuła gładka i marszczona, serwetki stołowe, papier- gazetowy, maszynowy, śniadaniowy, zeszyty z kolorowym papierem.

- Włókiennicze - skrawki materiałów, wstążki, nici, włóczki, tasiemki, sznurki.
  - Tworzywa sztuczne - folia aluminiowa, kapsle, plastikowe buteleczki po produktach spożywczych itp.
1. Potrafi wskazać cechy wybranego materiału.
  2. Umiejętnie dobiera materiał do wykonywanego obiektu.
  3. Stosuje proste narzędzia i potrafi się nimi posługiwać.
  4. Bezpiecznie posługuje się prostymi narzędziami.
  5. Zdobywa wprawę w używaniu takich narzędzi, jak: nóż, nożyczki, kolec, zszywacz biurowy, dziurkacz, igła, agrałka; linijka, naczynie do kleju, pędzelek, szablony, ściereczka do rąk.
  6. Zna sposoby udzielania pierwszej pomocy podczas skaleczenia.
  7. Bezpiecznie korzysta z domowych urządzeń technicznych.
  8. Wskazuje zagrożenia wynikające z niewłaściwego posługiwania się urządzeniami elektrycznymi i gazowymi.

EDUKACJA MUZYCZNA

Uczeń kończący klasę I:

Słuchanie:

- Wsłuchuje się w ciszę, rozpoznaje i naśladuje głosy z otoczenia.
- Wsłuchuje się w muzykę instrumentalną na żywo, śpiewanie przez nauczyciela i muzykę odtwarzaną.
- Rozpoznaje głosy ludzkie: sopran i bas.
- Zna i rozróżnia instrumenty muzyczne za pomocą wydawanych przez nie dźwięków.
- Wsłuchuje się w dźwięki przyrody: naśladuje miauczenie kota, szelest liści, szum wody itp.
- Wsłuchuje się w dźwięki otoczenia: naśladuje warkot motoru, klakson samochodu, dźwięk syreny strażackiej itp.
- Odróżnia głosy męskie od żeńskich.
- Potrafi wskazać wysokości dwóch dźwięków – niskie i wysokie.
- Uczy się śpiewania piosenek – śpiewa zbiorowo i indywidualnie.
- Zna i śpiewa hymn Polski. Improwizuje ruchowo – rytmika i taniec Ruch z muzyką.
- Uczy się prostych form tanecznych.
- Tworzy rytm.
- Wypowiada krótkie teksty ze zmianą tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu.
- Rozwija inwencję twórczą: improwizuje głosem (śpiewa swoje imię, pytania, odpowiedzi).
- Swobodnie porusza się w takt muzyki; naśladuje ruchy zwierząt, szum drzew, szum morskich fal, burzy, deszczu o różnym nasileniu itp.
- Tworzy ilustracje do słuchanej muzyki.
- Tworzy własne układy taneczne do utworu muzycznego.
- Podejmuje próby gry na różnych instrumentach.

- Akompaniowanie do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.
- Zapoznaje się z sposobem grania na instrumentach niemelodycznych: grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach.

ETYKA

Uczeń kończący klasę I:

- Rozumie podstawowe zasady i pojęcia etyki.
- Pojęcie spokoju odbiera jako : wewnętrzne uczucie w nas samych – pozytywne myślenie o sobie i innych.
- Zna pojęcie pokoju na świecie, przedstawiane za pomocą gołąbka pokoju.
- Popiera zgodną współpracę ludzi,
- Zna sposób rozwiązywania konfliktów poprzez rozmowę, bez używania przemocy (ręce są do obejmowania, a nie do odpychania).
- Potrafi się wyciszyć, zna pojęcie ciszy, która jest wewnątrz nas, wie że jest podstawą odczuwania radości i szczęścia.
- Rozumie , że spokój to opanowanie gniewu, to pozytywne myślenie o sobie i innych, to stan zrelaksowanego umysłu, który pozwala nam skupić uwagę na wykonywanej czynności. Spokój zapobiega konfliktom, a kiedy już takie zaistnieją, pozwala na rozwiązanie ich bez wybuchu agresji. Gdyby każdy człowiek na świecie był spokojny, nie byłoby nieszczęść i wojen.
- Rozumie szacunek jako: docenianie samego siebie (Jestem kimś niepowtarzalnym i wartościowym.), uznaje, że inni także są wartościowi, należy ich szanować bez względu na ich kolor skóry, pochodzenie, urodę, sprawność, stan zamożności. Okazuje szacunek innym, mile traktuje innych. Odzywa się z szacunkiem do rodziców, krewnych, do nauczycieli, kolegów i innych osób. Okazuje szacunek przyrodzie. Szacunek to docenianie samego siebie i innych. Pierwszą formą szacunku jest szacunek do samego siebie. to wiedza o swej niepowtarzalności i własnych zaletach. Wie, że gdy szanujemy siebie, łatwo przychodzi nam szanowanie innych i okazywanie im szacunku przez akceptowanie ich takimi, jakimi są. Przez uważne słuchanie, gdy mówią, grzeczne i miłe zachowanie się wobec nich, sprawianie im radości swoim zachowaniem. Szacunek okazujemy nie tylko ludziom, ale także przyrodzie. Należy ją szanować i uczestniczyć w akcjach jej ochrony.
- Rozumie miłość jako: uczucie wewnętrzne każdego z nas, przekonanie, że każdy jest wart miłości, potrafi okazywać miłość innym, rozumie wyrażenia: człowiek o wielkim sercu, człowiek bez serca, człowiek o sercu z kamienia, człowiek o gołębic sercu. Wykazuje troskę o innych i chęć dzielenia się z innymi (podarki od serca). Rozumie zwrot: chcę tego, co dla ciebie dobre – w relacjach z rodzicami, z nauczycielem, z uczniami. Troszczy się o przyrodę. Wie, że miłość oznacza, że chcę być kochany i potrafię kochać innych – swoją rodzinę, mój kraj, ludzi na całym świecie. Miłość to dobroć, to bycie uprzejmym, to dzielenie się – to podarki

od serca; to bycie godnym zaufania przyjacielem. Tam, gdzie jest miłość, nie ma gniewu ani agresji. Miłość to również troska o przyrodę.

- Zna znaczenie słowa odpowiedzialność – rozumianą jako: sumienne wykonywanie swoich obowiązków szkolnych i domowych; odpowiedzialność ludzi różnych zawodów (strażak, lekarz, pielęgniarka, kierowca itp.); – opiekowanie się młodszym rodzeństwem, słabszym kolegą, osobami starszymi oraz innymi ludźmi potrzebującymi opieki.

Przestrzega wprowadzonych zasad postępowania, rozumie troskę rodziców o swoje potomstwo. Zna i potrafi wskazać obowiązki rodziców – kobiety, mężczyzny. Jest świadom tego, że odpowiedzialność człowieka to robienie tego, co do niego należy.

- Stosuje poznane zasady.
- Szanuje godność osobową własną oraz innych, poprzez akceptowanie kolegów i koleżanek takimi, jakimi są.
- Wyraża szacunek wobec innych.
- Przestrzega norm obowiązujących w danej społeczności.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Uczeń kończący klasę I:

Higiena osobista i zdrowie

- Utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu. Wykonuje te czynności samodzielnie i w odpowiednim do tego momencie.
- Dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu.
- Jest świadom znaczenia ruchu w procesie utrzymywania zdrowia.
- Stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych.
- Zna znaczenie systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń.
- Wykazuje zrozumienie, wie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuacje dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Zabawy i gry ruchowe:

- Zna różne rodzaje zabaw, aktywnie w nich uczestniczy tj. np.: zabawy orientacyjno-porządkowe „Powódź”, reaguje na ruchy rąk - „Policjant regulujący ruch drogowy”, „Piłka parzy”. Zabawy na czworakach („Pieski na spacer – pieski do domu”), swobodne biegi na czworakach. Zabawy bieżne („Lawina”, „Wilk i owce”, „Wiewiórki do dziupli”). Zabawy rzutne („Poczta”, „Zaganianie świnki”). Zabawy skoczne („Bocian i żabki”, „Przeprawa przez rzekę”, „Spłószone wróbelki”). Zabawy na śniegu i lodzie, np. lepienie bałwana, rzucanie śnieżkami, ślizganie się bez łyżew.

Ćwiczenia porządkowe:

- Zna pojęci ustawienia się w np.: Ustawienie w rozsypce, Ustawienie w kolumnie pojedynczej (w kolejce), Ustawienie w szeregu, Ustawienie w kolumnie dwójkowej (parami).
- Potrafi formować koło.

Ćwiczenia kształtujące:

- Zna i potrafi wykonać ćwiczenia np.: ramion: w staniu, w siadach skrzyżnym i klęcznym, wyprosty ramion w bok z różnych położeń (np. mierzenie płótna); wznosy w różnych kierunkach; klaskanie przed sobą i nad głową; wymachy ramion w przód i w tył (wiatraczek, wahadło zegara).

- Ćwiczenia nóg: siad skrzyżny, klęczny, przysiad podparty; marsz w miejscu z wysokim unoszeniem kolan (chód konika, bociana), przysiady i wyprosty z wyciąganiem się do góry (karły i olbrzymy, krzaczki i wysokie drzewa), podskoki (pajac, piłeczka).

Ćwiczenia usprawniające stopę:

- chód we wspięciu, chód na zewnętrznych krawędziach stóp, chwytanie palcami stopy szarfy, kawałka papieru.
- Ćwiczenia głowy i szyi: kiwanie głową (ptaszek pije wodę), poprawne ustawienie głowy za pomocą przyboru (woreczek, krążek), oglądanie się za siebie.
- Ćwiczenia tułowia: – skłony w przód z siadu klęcznego (koci grzbiet), skłony w przód z użyciem przyboru (skakanka, szarfa, krążek, woreczek); w staniu – przełożenie kolejno nóg przez splecione ręce.
- Wykonuje ćwiczenie mięśni brzucha: z siadu skrzyżnego przejście do leżenia tyłem i powrót do siadu, w leżeniu na plecach jazda na rowerze, wskazywanie nogą sufitu, podawanie woreczka stopami do rąk.
- Skłony w bok: w siadzie klęcznym rytmiczne skłony w bok (wahadło zegara), w siadzie skrzyżnym przenoszenie woreczka z jednej strony na drugą ponad głową.

Ćwiczenia równowagi:

- Bez przyrządów: przejście po narysowanej linii (prostej, łamanej, krzywej), w staniu jednonóż przekładanie woreczka, piłeczki pod kolanem, układanie przyboru na kolanie.
- Na przyrządzie: przejście po przeszkodach rzeczywistych lub narysowanych.

Ćwiczenia zwinności:

- W siadzie podpartym wtaczanie piłeczki pod siebie, w pozycji na czworakach naśladowanie chodu kulawego lisa, wierzganie konika.
- Rzuty i chwytaki woreczków, piłeczek indywidualnie lub w parach. Rzuty ponad przeszkodę, rzuty na odległość.
- Skoki przez przeszkodę (rów, kałużę), zeskok obunóż z ławeczki do przysiadu podpartego.

Ćwiczenia muzyczno – ruchowe:

- Zabawy ze śpiewem, zabawy inscenizowane, np. „Jedzie pociąg z daleka”.
- Zabawy rytmiczne, np. cztery kroki marszu i cztery tupnięcia jednonóż.